

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся
Гончара
Олег МАРЕНКОВ

2025 р.

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Артьомова Костянтина Юрійовича «Особливості індивідуалізації покарання в
умовах реформування кримінального законодавства», представленій на
здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

ВИТЯГ

з протоколу № 01 міжкафедрального семінару
юридичного факультету Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара від 30 січня 2025 року

ПРИСУТНІ: 16 з 16 членів наукового семінару.

ГОЛОВУЮЧА: д-р юрид. наук, проф., професор кафедри адміністративного і кримінального права **О.Л. Соколенко** (12.00.07 – адміністративне право і процес), декан юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

СЕКРЕТАР: канд. юрид. наук, доц., каф. цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **Грабильнікова О.А.** (12.00.02 – конституційне право, муніципальне право).

Присутні: д-р юрид. наук, проф. **О.Л. Соколенко** (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р юрид. наук, проф. **Т. В. Корнякова** (12.00.08 – кримінальне право і процес), завідувачка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара; д-р юрид. наук, проф. **Н. С. Юзікова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р юрид. наук, проф. **О.В. Сачко** (12.00.09 – кримінальне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **О.В. Лахова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р юрид. наук, проф. **К. В. Бережна** (12.00.07 – адміністративне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **Л. М. Мудрисвська** (12.00.01 – теорія держави і права); д-р юрид. наук, проф. **І. В. Патерило** (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р юрид. наук, проф. **О.В. Марченко** (12.00.07 – адміністративне

право і процес); канд. юрид. наук, проф. **І. Г. Алексєєнко** (12.00.01 – теорія держави і права); канд. юрид. наук, доц. **Ю. В. Живова** (12.00.08 – кримінальне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **О. П. Литвин** (12.00.07 – адміністративне право і процес); канд. юрид. наук, доц. **О.О. Дриголь** (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. **Є.А. Кобрусева** (12.00.07 – адміністративне право і процес).

Запрошені: Артьомов К.Ю. (здобувач).

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи Артьомова Костянтина Юрійовича представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Тема дисертації: «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства», затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, науковим керівником призначено завідувачку кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, д.ю.н. проф. Корнякову Т.В. (протокол № 13 від 24.06.2021 р.).

Підготовка здобувача третього рівня вищої освіти здійснюється за акредитованою освітньо-науковою програмою «Право» зі спеціальності 081 Право (Сертифікат про акредитацію освітньої програми 8127, дійсний до 01.07.2029 р.)

СЛУХАЛИ:

Обговорення дисертації аспіранта 4 року навчання Артьомова Костянтина Юрійовича на тему: «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Перевірку на плагіат здійснювала комісія у складі: канд. юрид. наук, доц., доц. кафедри цивільного, трудового та господарського права Грабильнікова О.А.; канд. юрид. наук, доц. кафедри адміністративного і кримінального права Дриголь О.О.; канд. юрид. наук, доц. кафедри адміністративного і кримінального права Живова Ю.В.

За результатами перевірки дисертаційної роботи на плагіат програмою «Strike Plagiarism» зроблено висновок: дисертаційна робота Артьомова К.Ю. має високий рівень унікальності (90,22%) і може бути допущена до захисту.

Роботу було розглянуто трьома фаховими експертами: д-р. юрид. наук, професоркою, Юзіковою Н.С., д-р. юрид. наук, професором Сачко О.В., та канд. юрид. наук, доценткою Лаховою О.В.

Робота виконана на 249 сторінках і містить такі складові частини: анотація, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, додатки.

Слово надається аспіранту Артьому К.Ю. Будь ласка, регламент виступу – 20 хвилин.

Аспірант Артьомов К.Ю.:

Добрий день шановні члени міжкафедрального засідання! До вашої уваги надаю своє дисертаційне дослідження на тему: «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства».

Загальна характеристика роботи полягає в актуальності індивідуалізації покарання у призначенні та виконанні покарань, оскільки тільки якісно підібране відповідне покарання відповідній особі попередить вчинення нею кримінальних правопорушень у майбутньому та найбільше відповідатиме меті покарання - виправленню.

Метою дослідження є розробка та обґрунтування комплексної концепції індивідуалізації покарання, методу практичної її реалізації із закріпленням у нормах законодавства, а також ефективного механізму визначення та забезпечення діяльності інституту публічного вибачення.

Для досягнення вказаної мети в дисертаційній роботі поставлено та вирішено такі *завдання*:

- здійснити аналітичний огляд законодавчого закріплення та стану наукового дослідження індивідуалізації покарання в Україні та Світі;
- сформулювати фундаментальні характеристики та розробити концептуальне визначення терміну «індивідуалізація покарання»;
- проаналізувати відображення індивідуалізації покарання у судовій статистиці та обґрунтувати необхідність і критерії для створення окремої статистичної категорії обліку;
- визначити обставини, що впливають на повноту застосування та реалізацію індивідуалізації покарання;
- проаналізувати порядок отримання та дослідження судом даних про особу обвинуваченого;
- проаналізувати ефективність застосування психологічної експертизи замість досудової доповіді;
- дослідити причини реалізації індивідуалізації покарання в неповній мірі при виконанні покарань у виді позбавлення волі;
- надати характеристику ефективності покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю в умовах воєнного стану;
- сформулювати та розробити концепцію індивідуалізації покарання та метод її практичної реалізації;

- сформувати та розробити методику обрахування штрафів за кримінальні правопорушення;
- сформувати теоретичне закріплення та розробити практичне забезпечення інституту публічного вибачення як індивідуалізованого засобу профілактики злочинності;
- розробити та скласти перелік законодавчих ініціатив щодо внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України з метою удосконалення видів кримінальних покарань.

Об'єктом дослідження є правові відносини, що виникають у сфері реалізації індивідуалізації у призначенні та виконанні покарань.

Предметом дослідження є індивідуалізація покарання при його призначенні та виконанні.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що їх можна використати у: науково-дослідній сфері для здійснення розвитку подальших наукових досліджень сфер призначення та виконання покарання; нормотворчому процесі при розробці пропозицій щодо подальшого вдосконалення кримінального законодавства України; при підготовці навчальних посібників, методичок, підручників, науково-практичних коментарів; при розробці та впровадженні нормативно-правових актів, положень та локальних інструкцій, спрямованих на деталізацію процедур з практичної реалізації нормативних положень щодо виконання покарань.

Наукова новизна дослідження полягає у таких основних наукових положеннях і висновках, запропонованих особисто здобувачем, зокрема:

у перше:

- сформульовано авторське визначення «індивідуалізація кримінального покарання», як багатоаспектного процесу, який виокремлює особу злочинця та характеризується співвідношенням міри покарання та особливостей особистості;
- вироблено формулу обрахування розміру штрафів у кримінальному праві з дотриманням повної реалізації індивідуалізації покарання, змінивши неоподатковуваний мінімум доходів громадян на частку від доходу порушника;
- розроблено концепцію індивідуалізації покарання та сформовано шляхи до її практичної реалізації;
- запропоновано створення інституту публічного вибачення для профілактики злочинності та наведена модель законодавчого закріплення і практичної реалізації;
- обгрунтовано, що індивідуалізація може не змінювати вид покарання, але впливає на особливості його індивідуалізованого застосування до відповідної особи правопорушника, з метою якнайкращого впливу її особистість підбором,

встановлених експертною оцінкою психології злочинця, заходів, що стимулюватимуть до виправлення, та зміни внутрішнього ставлення винного до вчиненого;

- визначено прогалину у порядку складання досудової доповіді як способу дослідження судом особи обвинуваченого, через відсутність законодавчих вимог щодо наявності фаху з психології у уповноваженої на складання досудової доповіді посадової особи;

- доведено необхідність проведення психологічної експертизи обвинуваченого незалежно від віку та тяжкості кримінального правопорушення;

- запропоновано проведення оцінки критичної важливості професії та фаху обвинуваченого при призначенні покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;

- запропоновано уведення алгоритму розмежування відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень людиною і технічними засобами, що обладнані системами «Автопілот»;

- запропоновано уведення дозволу на виконання повноважень під особливим наглядом.

- запропоновано практичні зміни до кримінального законодавства та окремих нормативно-правових актів, що зведені у єдиний «Перелік законодавчих ініціатив щодо внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України», що оформлений як додаток до дисертації.

удосконалено:

- наукове розуміння правової природи індивідуалізації кримінального покарання;

- методика до вивчення особи злочинця, в тому числі і пенітенціарними органами;

- теоретичні положення про організацію здійснення процедури виконання покарань, у виді позбавлення волі;

- теоретичні положення про організацію здійснення процедури виконання покарань, що не пов'язані з позбавленням волі.

Дістали подальшого розвитку:

- наукові положення щодо дослідження кримінальних правопорушень на предмет збільшення індивідуалізованого відношення до особи правопорушника при призначенні покарання;

- дослідження статистики застосування індивідуалізації покарання судами та статистичні дані щодо невідповідності призначеного покарання засудженому внаслідок недостатності чи неякісності вивчення судом даних про особу правопорушника. Станом на зараз офіційні статистичні звіти не містять

обліку саме щодо індивідуалізації покарання. Проте, наявність окремої статистичної таблички цих даних буде позитивно впливати на відслідковування динаміки, тенденції та ефективності застосування індивідуалізації покарання;

- визначення шляхів модернізації проведення судових психологічних експертиз з акцентом на оцінку ризиків повторності вчинення злочинів та рекомендації щодо заходів виправлення;
- розробка методичного плану будівлі виправної установи, що буде відповідати загально світовим вимогам, зберігати повне дотримання принципу індивідуальності покарання, та системи одиночного тримання. Ключовим на шляху запровадження даного концепту є питання грошового забезпечення, місця розташування та інших технічних характеристик;
- аналіз подальших змін у динаміці злочинів, що вчинені повторно, після запровадження запропонованих нами у даному дослідженні новел.

Результати дисертації Основні наукові положення та висновки дисертаційного дослідження обговорювалися на кафедрі адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, а також на науково-практичних конференціях. Положення дисертації відображено в 8 наукових публікаціях.

Дякую за увагу!

Завершивши доповідь, здобувач відповів на запитання учасників міжкафедрального наукового семінару.

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

канд. юрид. наук, доц. Мудрисівська Л.М.:

Костянтинне Юрійовичу, який механізм прийняття запропонованої Вами концепції індивідуалізації покарання на офіційному рівні?

Артьомов К.Ю.:

На мою думку, оскільки реалізація концепції індивідуалізації передбачає законодавчі зміни, то найпершим для офіційного прийняття концепції буде створення відповідного законопроекту, а вже потім, за звичайним механізмом законотворчості слідує прийняття концепції на офіційному рівні.

д-р юрид. наук, проф. Бережна К.В.: **Костянтинне Юрійовичу, на Вашу думку слід запропонувати ввести у судову статистику дані щодо індивідуалізації покарання? На що це вплине?**

Артьомов К.Ю.:

На мою думку, слід створити окрему статистику даних щодо індивідуалізації покарання шляхом об'єднання даних про невідповідність призначеного судом покарання особі, що його вчинила, даних щодо скасованих вироків за результатами їх перегляду судами вищої інстанції, та даних про засуджених повторно. Це вплине на дослідження причин невдалого призначення покарання, яке не виправило злочинця, що він вчинив злочин повторно, або одразу не було вірно до нього застосоване. Також наявність окремої статистичної таблички цих даних буде позитивно впливати на відслідковування динаміки, тенденції та ефективності застосування індивідуалізації покарання.

д-р. юрид. наук, проф. Патерило І.В.: на Вашу думку, Ви досягли розуміння індивідуалізації покарання?

Артёмов К.Ю.:

Так, але потребуються додаткові дослідження. У своїй роботі я визначив індивідуалізацію покарання як багатоаспектний процес, який виокремлює особу злочинця та характеризується співвідношенням міри покарання та особливостей особистості.

д-р. юрид. наук, проф. Юзікова Н.С.: на Вашу думку, чи слід робити додаткову психологічну експертизу при поміщенні до установи виконання покарань?

Артёмов К.Ю.:

На мою думку, слід робити додаткову експертизу з метою встановлення виправних заходів, що будуть застосовуватись до засудженого, а також у подальшому відстежувати результати такої виправної корекції і у разі потреби змінювати заходи.

д-р. юрид. наук, проф. Юзікова Н.С.: на Вашу думку, проводити експертизу потрібно до винесення вироку чи після?

Артёмов К.Ю.:

Одна експертиза проводиться до винесення вироку, а друга перед поміщенням до виправної установи.

канд. юрид. наук, доц. Лахова О.В.: на Вашу думку, хто саме має робити соціально-психологічну характеристику обвинуваченого у досудовій доповіді?

Артёмов К.Ю.:

На мою думку, складання досудової доповіді в частині саме соціальної характеристики (обстеження умов проживання, роботи, побуту та оточення

людини) має належати органам пробації, а от повноваження щодо складання психологічної характеристики – передати відповідному фахівцю психологу.

д-р юридичних наук, проф. Марченко О.В.: на Вашу думку, треба встановити чіткий порядок отримання даних про особу чи це має бути на розсуд суду?

Артьомов К.Ю.:

На мою думку, має бути чіткий уніфікований порядок дослідження судом даних про особу обвинуваченого, аби забезпечити рівність судового процесу і всебічне, повне дослідження судом справи.

канд. юрид. наук, проф. Алексеєнко І.Г.: Костянтин Юрійовичу, на Вашу думку індивідуалізація покарання у призначенні штрафів не буде колапсом для судової системи?

Артьомов К.Ю.:

Ні, колапсом не буде, оскільки сума штрафу буде розраховуватись відповідно до уніфікованої формули і кожен правопорушник отримає свою адаптовану до його доходів посилену суму штрафу.

ВИСТУП НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Добрий день, шановні члени семінару, шановні присутні!

Мій офіційний відгук з оцінкою роботи аспіранта 4 року навчання Артьомова Костянтина Юрійовича подано до відділу аспірантури та головуючому на засіданні сьогоднішнього міжкафедрального наукового семінару.

Артьомов Костянтин Юрійович з 2021 року по 2025 рік навчався в аспірантурі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара з метою здобуття наукового ступеню «доктор філософії». До вступу в аспірантуру Артьомов К.Ю. в 2021 році закінчив Інститут прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, де з 1 курсу проявив науковий інтерес до самостійного проведення досліджень, публікував наукові статті, приймав участь на наукових форумах.

Індивідуальний план наукової роботи аспірантом Артьомовим К.Ю. виконаний своєчасно у повному обсязі. При цьому, ним виконані всі види робіт, пов'язані з проведенням дисертаційного дослідження та оформлення його результатів. При проходженні в аспірантурі викладацької практики аспірант проявив свої педагогічні таланти та схильність до практичної наукової діяльності.

Під час проведення дисертаційного дослідження дисертантом виявлені глибокі знання у сфері права загалом та щодо предмета компаративістського

дослідження індивідуалізації покарання зокрема, здатність до здійснення наукового пошуку, досконале володіння загальними та спеціальними методами дослідницької діяльності та творчого пошуку ефективних новітніх шляхів запобігання злочинності в Україні та практичного реформування вітчизняного законодавства, працьовитість, наполегливість, цілеспрямованість та організованість у процесі наукового пошуку.

Стиль, мова викладення матеріалу дисертаційного дослідження, аргументація авторських висновків та пропозицій до чинного законодавства відповідають належному теоретичному рівню, логічно пов'язані між собою, їх реалізація в комплексі дозволила б на новому рівні формувати процеси призначення і виконання покарань з індивідуалізованим відношенням до правопорушника та вдосконалити механізм запобігання злочинності шляхом оптимізації існуючих вітчизняних методів і запровадження зарубіжного досвіду. Думки дисертанта щодо формування комплексного підходу до забезпечення реалізації індивідуалізації покарання в контексті реформування законодавства викладаються чітко, доступно та юридично грамотно, логічно витримані зміст та структура роботи.

Позиції, які відстоює Артьомов К.Ю., ґрунтуються на наявних досягненнях світової та вітчизняної кримінологічної доктрини, положеннях суміжних галузей права: кримінального права, кримінального процесу, психології. Наведений в дисертаційному дослідженні матеріал містить також значний доробок дисертанта, який збагачує уявлення стосовно теоретичних аспектів досліджуваної проблеми. Автор продемонстрував вміння самостійно узагальнювати та аналізувати національні нормативно-правові акти, міжнародне законодавство, зарубіжну практику й спеціальну літературу, визначати теоретичне або практичне завдання, формулювати науково обґрунтовані завдання і пропозиції щодо її розв'язання.

Досліджуючи досвід зарубіжних країн, аспірант обґрунтовано доводить, що у порівнянні з нормами вітчизняного законодавства у зарубіжному індивідуалізація покарання містить досить розгалужену структуру та практичну реалізацію з орієнтацією на дослідження особи, що вчинила кримінальне правопорушення.

Спираючись на практику іноземних країн, та аналізуючи діюче українське законодавство, аспірантом у своєму дослідженні наведено основні проблеми пов'язані із забезпеченням повноти реалізації індивідуалізації при призначенні та виконанні покарань у виді позбавлення волі на певний строк, призначенні та виконанні покарань у виді штрафу та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю і разом із тим, запропоновано концепцію

індивідуалізації, мета якої спрямована на усунення означених проблем, шляхом оптимізації вітчизняних правових норм.

Крім того, у дослідженні надано авторське визначення терміну «індивідуалізація покарання» і вперше принцип індивідуалізації покарання охарактеризовано як процес, що за своєю суттю є адаптацією призначуваного покарання до особливостей винної особи як на стадії призначення покарання так і на стадії його виконання.

Отримані висновки і рекомендації зумовили обґрунтування необхідності і доцільності запровадження запропонованої концепції індивідуалізації, що являє собою низку змін і уточнень до чинного законодавства України щодо дослідження судом особи, що вчинила кримінальне правопорушення, складання досудової доповіді, проведення експертиз, призначення та виконання покарань.

Робота написана грамотно, логічно та послідовно, а стиль викладення матеріалу забезпечує легкість й доступність його сприйняття.

Вважаю, що аспірант Артьомов К.Ю. успішно впорався з виконанням індивідуального навчального плану у повному обсязі.

Отже, як науковий керівник, вважаю, що дисертаційна робота Артьомова Костянтина Юрійовича на тему: «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства» на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право є самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею на актуальну тему, одержані ним результати є новими, мають теоретичне й практичне значення у галузі права.

Автор роботи, Артьомов Костянтин Юрійович, за всіма набутими компетентностями, на мою думку, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право. Вважаю, що робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді. Сподіваюсь на підтримку членів наукового семінару.

Дякую за увагу!

ВИСНОВКИ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ:

д-р. юрид. наук, проф. Юзікова Н.С. Шановні колеги, присутні, ми почули викладення змістовного дисертаційного дослідження. Хочу звернути увагу на високий науковий рівень представленої роботи, на те, що здобувач виконав усі необхідні умови, а саме – освітню складову, наукову складову, достатню кількість публікацій, широку апробацію цієї роботи. Аспірант досить сумлінно ставився до завдань і найголовніше зумів почути і рекомендації наукового керівника і поради рецензентів та опонентів. Хотілось би відмітити цікавість, актуальність, повноту викладу теми, дуже цікаві пропозиції, а також високий рівень оригінальності. Особисто мені сподобався представлений підхід

покарання, що спрямований саме на виправлення та психологію правопорушника, а не просто покарання заради кари. Завдання які поставлені відповідають загальній тезі дослідження, є запропоновані нові положення, є вдосконалені положення, у роботі міститься цитування інших вчених та обґрунтування погодження та непогодження з їх думками.

Дисертаційна робота вражає глибоким рівнем кримінологічного аналізу та обґрунтування проведеного дослідження особливостей індивідуалізації покарання. Здобувач вдало взявся за ретельний розгляд ключових аспектів та питань у сфері використання індивідуалізації покарання на національному та зарубіжному рівнях, представивши при цьому оригінальні та важливі висновки, які можуть внести вагомий вклад у розвиток нашої наукової спільноти. Особливий інтерес представляє представлена формула обрахування суми штрафу за вчинення кримінального правопорушення, інститут публічного вибачення та застосування комплексної психолого-психіатричної і психологічної експертизи.

Дисертація є завершеною самостійною кваліфікаційною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати щодо індивідуалізації покарання та особливостей її застосування, що розв'язують конкретну наукову проблему.

Основні положення й висновки дисертаційної роботи Артьомова Костянтина Юрійовича відповідають чинним вимогам Міністерства освіти і науки України, що висуваються до дисертаційних робіт. Враховуючи все викладене вважаю, що ми маємо підтримати цю роботу і рекомендувати її для захисту в разовій раді за спеціальністю 081 Право.

канд. юрид. наук, доц. Лахова О.В.:

Робота мені сподобалась. В ній зроблено значний внесок у комплексну характеристику інституту індивідуалізації, як головного інструменту у призначенні та виконанні покарань. Тема, безумовно, актуальна, всі формальності з публікаціями виконані, і здобувач, на мій погляд, набув необхідних професійних компетентностей для захисту роботи і отримання ступеня доктора філософії.

Стосовно проведеного аналізу рецензованого дослідження. Перш за все дослідження стосується актуальної теми. Оскільки сьогодні увага суспільства прикута до справедливості та ефективного підходу до кримінальних покарань і питання призначення співмірного покарання з огляду на індивідуалізацію покарання. У роботі вирішено наукове завдання та представлені результати наукового дослідження є такими, що підтверджують завершеність наукового дослідження. Дисертант вийшов за межі традиційного дослідження та методології дослідження. Хотілось би акцентувати увагу на тому, що

дисертантом піднято питання штучного інтелекту і його означенні не лише у рамках кримінального права, а також дуже цікавими є запропоновані зміни до штрафів у кримінальному праві. Мені сподобалась побудова виступів дисертанта на наукових конференціях, якими апробовані результати дослідження. Тому вважаю, що результати дослідження, представлені у роботі є науково обґрунтованими. Дослідження відповідає актуальним вимогам сьогодення.

Актуальність наукового дослідження та наукова новизна є беззаперечною, практична цінність полягає у сформованих рекомендаціях до чинного законодавства у сфері застосування індивідуалізації покарання.

Вважаю, що дисертація готова, відповідає вимогам, тому рекомендую її до захисту в разовій раді за спеціальністю 081 Право.

док. юрид. наук, проф.Сачко О.В.:

Хочу відзначити те, що у дослідженні особлива увага приділяється науковому аналізу інституту індивідуалізації покарання, який розглядається у ретроспективному форматі та з урахуванням глобалізаційних процесів сьогодення. Зміст дисертаційної роботи Артьомова К.Ю. логічний, виклад матеріалу послідовний і достатньою мірою розкритий.

Тема роботи дисертанта набуває актуальності з огляду на взятий державою курс на забезпечення верховенства права та забезпечення прав і свобод людини, в тому числі під час виконання покарання. Автору вдалось провести порівняння із зарубіжним законодавством.

В роботі є позитивним також те, що дисертантом правильно сформульовано об'єкт та предмет дослідження. У своїй роботі дисертант вірно висунув гіпотези і сумлінно їх довів на підставі глибинного аналізу вітчизняного та зарубіжного законодавства, дисертанту вдалось не лише провести аналіз а і зробити висновки на основі наукових думок попередніх дослідників даної тематики, що раніше займались нею. Вдалось сформулювати вимоги щодо реформування. У роботі проведено власне емпіричне дослідження, представлена велика кількість наукових матеріалів. Думки дисертанта є цілком слушними. Виділено прогалини та запропоновані підходи до їх усунення. Публікації дисертанта чітко відбиваються у його дослідженні. У роботі наявна практична складова, що має наукове надбання

Робота повністю відповідає вимогам. Достатня кількість публікацій.

Я підтримую цю роботу і пропоную винести позитивне рішення нашого фахового семінару та рекомендувати її до захисту в разовій спеціалізованій раді за спеціальністю 081 Право.

В ОБГОВОРЕННІ ДИСЕРТАЦІЇ АРТЬОМОВА К.Ю. ВЗЯЛИ УЧАСТЬ:

д-р юридичних наук, проф. Патерило І.В.:

Наукова робота Артьомова Костянтина Юрійовича особисто мене вразила своєю новизною, практичним і теоретичним значенням. Під час виступу Артьомов К.Ю. відчував себе абсолютно впевнено, з великим ентузіазмом він відповідав на поставлені питання, що є доказом його зацікавленості та високому рівні володіння матеріалами дослідження. Дисертаційне дослідження є завершеною науковою працею, відчувається висока якість роботи.

Я підтримую цю роботу Артьомова К.Ю. та впевнена, що вона може бути рекомендована до захисту в разовій раді.

Головуюча, д-р юридичних наук, проф. Соколенко О.Л., декан юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

Чи є ще бажаючі виступити? Якщо бажаючих немає, то давайте перейдемо до обговорення висновку.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації.

Індивідуалізація покарання відіграє важливу роль у призначенні та виконанні покарань, оскільки тільки якісно підібране відповідне покарання відповідній особі убезпечить вчинення нею кримінальних правопорушень у майбутньому та найбільше відповідатиме ідеям виправлення як меті покарання в цілому.

Результатом дослідження є концепція індивідуалізації, яка покликана для подолання існуючої в умовах сьогодення актуальної проблематики повноти реалізації індивідуалізації покарання. Для своїх цілей концепція володіє досить широким набором інструментів:

- комплексу ґрунтовного вивчення особи правопорушника судом, у дослідженні змальовані недоліки досудової доповіді і доведена необхідність проведення психологічної експертизи обвинуваченого;
- проведення оцінки критичної важливості фаху та професії обвинуваченого при призначенні покарання у виді позбавлення права займати певні посади або займатись певною діяльністю;
- індивідуалізованого обрахування суми штрафу із застосуванням відповідної формули в залежності від сум доходів самого правопорушника;

- одиночного тримання засуджених для індивідуалізації впливу покарання на особу при використанні установи виконання покарань нової конструкції;
- окремих статистичних даних щодо ефективності застосування того чи іншого покарання, а не опосередкований збір даних з показників щодо осіб, які засуджені повторно та невідповідності призначеного судом покарання;
- комплексу законодавчих змін, що слугують нормативною базою для запровадження концепції. Загальний звіт законодавчих реформ укладено у «Перелік законодавчих ініціатив щодо внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України» що оформлений як додаток до дисертації.

Крім того, запропонована концепція містить авторське визначення поняття індивідуалізації покарання як багатоаспектного процесу, який виокремлює особу злочинця та характеризується співвідношенням міри покарання та особливостей особистості. А особливостями індивідуалізації є її широкий діапазон як на стадії призначення покарання так і на стадії його виконання і відслідковування виправного ефекту.

Затвердження теми та плану дисертації. «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства», затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, науковим керівником призначено завідувачку кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, д.ю.н. проф. Корнякову Т.В. (протокол № 13 від 24.06.2021 р.).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано відповідно до: Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 476 від 30.04.2024 р; Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 942 від 07.09.2011 р.; Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09. 2019 р. № 722/2019; Національної стратегії у сфері прав людини на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 р. № 119/2021); Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023 – 2027 роки, затвердженого Указом Президента України від 11.05.2023 р. № 273/2023. Робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри адміністративного і кримінального права юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та в межах

наукової теми: «Модернізація національного підходу до вирішення проблем правового захисту людини і суспільства у контексті сучасних глобальних викликів» (номер державної реєстрації 0122U001409).

Публікації та особистий внесок здобувача. Основні положення, висновки й рекомендації дисертації оприлюднено на науково-практичних заходах: Щорічному Всеукраїнському круглому столі до Міжнародного дня боротьби з корупцією на тему «Оптимізація функцій державного регулювання щодо протидії розповсюдженню корупційних проявів», Першій Всеукраїнській науковій конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених, Вебінарах Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Заслуженого професора М.С. Бокаріуса», Молодіжному всеукраїнському науковому юридичному форумі, а також на XIV Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених за темою «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» і на IV Міжнародній науковій конференції «Теорія модернізації в контексті сучасної світової науки» ГО «Міжнародний центр наукових досліджень».

Результати дисертації висвітлено у вісьмох публікаціях, із них чотири – у виданнях, які входять до переліку наукових фахових видань України, одна у зарубіжному фаховому виданні (Чеська Республіка), три – у тезах доповідей на науково-практичних заходах.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у таких основних наукових положеннях і висновках, запропонованих особисто здобувачем, зокрема:

у перше:

- сформульовано авторське визначення «індивідуалізація кримінального покарання», як багатоаспектного процесу, який виокремлює особу злочинця та характеризується співвідношенням міри покарання та особливостей особистості;
- вироблено формулу обрахування розміру штрафів у кримінальному праві з дотриманням повної реалізації індивідуалізації покарання;
- розроблено концепцію індивідуалізації покарання та сформовано шляхи до її практичної реалізації;
- запропоновано створення інституту публічного вибачення для профілактики злочинності та наведена модель законодавчого закріплення та практичної реалізації;
- обґрунтовано, що індивідуалізація може не змінювати вид покарання, але впливає на особливості його індивідуалізованого застосування до відповідної особи порушника, з метою якнайкращого впливу її особистість підбором, встановлених експертною оцінкою психології злочинця, заходів, що

стимулюватимуть до виправлення, та зміни внутрішнього ставлення винного до вчиненого;

- запропоновано змінити статтю 53 – щодо зміни порядку обрахування розміру штрафу, змінивши неоподатковуваний мінімум доходів громадян на частку від доходу порушника;

- запропоновано доповнити статтю 55 зазначивши про дозвіл на виконання повноважень під особливим наглядом.

- запропоновано зміни до Кримінально-виконавчого кодексу України в частині умов тримання засуджених, а також порядку виконання покарання у виді позбавлення права займатись певною діяльністю.

удосконалено:

- наукове розуміння правової природи індивідуалізації кримінального покарання;

- методика до вивчення особи злочинця, в тому числі і пенітенціарними органами;

- теоретичні положення про організацію здійснення процедури виконання покарань, у виді позбавлення волі;

- теоретичні положення про організацію здійснення процедури виконання покарань, що не пов'язані з позбавленням волі.

Дістали подальшого розвитку:

- наукові положення щодо дослідження кримінальних правопорушень на предмет збільшення індивідуалізованого відношення до особи правопорушника при призначенні покарання;

- дослідження статистики застосування індивідуалізації покарання судами та статистичні дані щодо невідповідності призначеного покарання засудженому внаслідок недостатності чи неякісності вивчення судом даних про особу правопорушника. Станом на зараз офіційні статистичні звіти не містять обліку саме щодо індивідуалізації покарання. Проте, наявність окремої статистичної таблички цих даних буде позитивно впливати на відслідковування динаміки, тенденції та ефективності застосування індивідуалізації покарання;

- визначення шляхів модернізації проведення судових психологічних експертиз з акцентом на оцінку ризиків повторності вчинення злочинів та рекомендації щодо заходів виправлення;

- розробка методичного плану будівлі виправної установи, що буде відповідати загально світовим вимогам, зберігати повне дотримання принципу індивідуальності покарання, та системи одиночного тримання. Ключовим на шляху запровадження даного концепту є питання грошового забезпечення, місця розташування та інших технічних характеристик;

- аналіз подальших змін у динаміці злочинів, що вчинені повторно, після запровадження запропонованих нами у даному дослідженні новел.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що їх можна використати у: науково-дослідній сфері для здійснення розвитку подальших наукових досліджень сфер призначення та виконання покарання; нормотворчому процесі при розробці пропозицій щодо подальшого вдосконалення кримінального законодавства України; при підготовці навчальних посібників, методичок, підручників, науково-практичних коментарів; при розробці та впровадженні нормативно—правових актів, положень та локальних інструкцій, спрямованих на деталізацію процедур з практичної реалізації нормативних положень щодо виконання покарань.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Артьомов К.Ю. Індивідуалізація при призначенні штрафів у кримінальному законодавстві: вітчизняна практика та зарубіжний досвід. Європейські Перспективи. Випуск № 1, 2020, С.113. DOI: <https://doi.org/10.32782/EP.2022.1.17>
2. Артьомов К.Ю. Індивідуалізація при призначенні психологічних покарань. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 4, 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/39221528>
3. Артьомов К.Ю. Індивідуалізація при призначенні кримінального покарання у виді довічного позбавлення волі. Право ЮА, 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2023.4-2.7>
4. Артьомов К.Ю., Корнякова Т.В. Чат GPT як особа злочинця. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 3, 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/39221505> (Безпосереднім особистим внеском здобувача у дослідження є здійснений інформаційний пошук та аналіз літературних джерел за напрямом дослідження, проведено дослідження актуальної практики, сформовано висновки; Науковим керівником запропоновано методи, та узгоджено структуру дослідження, результати та висновки дослідження обговорювались на кафедрі спільно).
5. Артьомов К.Ю., Корнякова Т.В. Проблематика індивідуалізації застосування виправних заходів для впливу на особу та особистість правопорушника. Sciences of Europe № 107, 2022 (Praha, Czech Republic) URL: <https://www.europe-science.com/wp-content/uploads/2022/12/Sciences-of-Europe-No-107-2022.pdf> (Особистим внеском здобувача є проведене дослідження зарубіжної судової практики та законодавства, зроблені висновки в частині правозастосування в порівнюваних країнах; ідея щодо

напрямку дослідження належать співавторам спільно; Науковому керівнику, як співавтору, належить представлена у дослідженні науково-методична база: джерела, література, особисті наукові дослідження; а також науковим керівником поставлено наукове завдання, запропоновані методи дослідження та розроблено структуру роботи. Хід виконання наукового завдання, висновки та результати дослідження обговорювались на кафедрі спільно).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Артьомов К.Ю., Індивідуалізація покарання при специфічності суб'єкта правопорушень. Збірник Міжнародної наукової конференції «Сучасні виклики правової науки» Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, юридичний факультет, 2024.
2. Артьомов К.Ю., Індивідуалізація покарання у виді штрафу та його вплив на психологію правопорушника. Збірник XV Міжнародної наукової конференції «Сучасні виклики правової науки» Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, юридичний факультет, 2024.
3. Артьомов К.Ю. Недостатність реалізації принципу індивідуалізації у досудовій доповіді. Збірник IV Міжнародної наукової конференції «Теорія модернізації в контексті сучасної світової науки» ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025.

На підставі заслуховування та обговорення доповіді Артьомова К.Ю. про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них

УХВАЛИЛИ:

1. Підготовлена аспірантом кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара дисертація Артьомова Костянтина Юрійовича є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання у галузі кримінології та кримінального права і процесу. Дисертація, у цілому, відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів № 44 від 12.01.2022р. (в редакції 01.01.2024р.) та може бути винесена на розгляд Вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара для розгляду питання про утворення спеціалізованої вченої ради для разового публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право.

2. Рекомендувати дисертаційну роботу Артьомова Костянтина Юрійовича на тему: «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства» до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право.

3. Клопотати перед Вченою радою університету розглянути питання про створення спеціалізованої вченої ради для проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право Артьомов Костянтина Юрійовича у такому складі:

ВІДОМОСТІ

про членів спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право аспіранта *Артьомова Костянтина Юрійовича «Особливості індивідуалізації покарання в умовах реформування кримінального законодавства»* у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Місце основної роботи, підпорядкування, посада	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Наукові публікації, опубліковані за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача
1	2	3	4	5	6
1.	Юзікова Наталія Семенівна (голова)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, професор кафедри адміністративного і кримінального права	Доктор юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право і процес, 2012 р., Україна	Професорка кафедри адміністративного і кримінального права, 2021 р., Україна	1. Юзікова Н.С. Реалізація принципу індивідуалізації покарання при призначенні конфіскації майна та спеціальної конфіскації. <i>Європейські перспективи</i>. 2024. № 1. С. 63-69. DOI: https://doi.org/10.32782/ep.2024.1.10 URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-1/EP_2024_1_063.pdf (фахове видання категорії Б). Ключові слова: <i>принцип індивідуалізації, конфіскація, стратегія протидії злочинності, превенція, призначення покарання, справедливість</i>. 2. Юзікова Н.С. Принцип індивідуалізації при призначенні покарання неповнолітнім у межах правосуддя дружнього до дитини/ Розділ у монографії. Problems of implementing legal norms under modern challenge: Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, March 18, 2024. 416p. ISBN 978-9934-26-400-9 Режим доступу до розділу: URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/431/11501/24062-1 Режим доступу до монографії: URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/431

					3. Корнякова Т.В., Юзікова Н.С. Кримінологічна характеристика девіантної поведінки особи у контексті психофізіологічної та соціально-правової складової // Юридичний журнал «Право України». Юридичне видавництво «Право України», №4, 2020, 300 стр. DOI: 10.33498/loiu-2020-04-245 URL: https://library.khai.edu/pdf/spi/pravo_u_2020_04.pdf#page=245 (фахове видання категорії Б). Ключові слова: девіантна поведінка; кримінальна психологія; психофізіологічні складові; соціально-правові складові; процес виховання особи; мотиваційна сфера; соціальні установки; ціннісні орієнтації.
2.	Хильченко Анастасія Сергіївна (опонент)	Національний університет «Одеська юридична академія», доцент	Кандидат юридичних наук зі спеціальності 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право, 18 грудня 2012 р.	доцент кафедри кримінального права	1. Хильченко (Макаренко) А.С. Принцип пропорційності при звільненні від відбування покарання з випробуванням // Прикарпатський юридичний вісник. № 3/2024. с. 224-229. (фахове видання категорії Б). DOI https://doi.org/10.32782/pyuv.v3.2024.39 URL: http://piv.nuoua.od.ua/v3_2024/41.pdf Ключові слова: призначення покарання, звільнення від відбування покарання з випробуванням, пропорційність, справедливість, індивідуалізація, принципи кримінального права. 2. Хильченко (Макаренко) А.С. Принцип пропорційності при призначенні покарання та звільненні від його відбування в умовах воєнного стану // Юридичний науковий електронний журнал. № 7/2024. с. 370-374 (фахове видання категорії Б). DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-7/90 URL: http://www.lsej.org.ua/7_2024/92.pdf Ключові слова: призначення покарання, звільнення від відбування покарання, пропорційність покарання, справедливість покарання, індивідуалізація покарання, принципи кримінального права. 3. Balobanova, D., Gorbachova, I., Otsyatsya, A., Dmytruk, M., Khylichenko, A. (2020). Dynamics of the implementation of the protective function in sentencing for criminal offences: the practice of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. Cuestiones Políticas, 38(67), 426-

					442. (WoS), ISSN-Versión Impresa 0798-1406 / ISSN-Versión on line 2542-3185 DOI: 10.46398/cuestpol.382e.33 URL: https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/34711 Ключові слова: human rights protection function; criminal sentences; crimes; jurisprudence of the European Court of Human Rights; legal practice.
3.	Школа Сергій Миколайович (опонент)	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», завідувач кафедри публічного права	Кандидат юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право, 09.06.2004 р.	доцент кафедри кримінального права та кримінології, 2013	1. Shmat M., Shkola S., Hryshchak S., Knyazev V. (2022). Exención del castigo a los servidores militares no aptos para el servicio militar pero sentenciados a restricción del servicio, arresto o detención en un batallón disciplinario. <i>Revista De La Universidad Del Zulia</i>, 13(38), Maracaibo, Venezuela, 189-201, 2022. DOI: http://dx.doi.org/10.46925/rdluz.38.14 ISSN 0041-8811E-ISSN 2665-0428 URL: https://produccioncientificaluz.org/index.php/rluz/article/view/38709/43105 Ключові слова: Servidores militares, servicio militar, salud, libertad, sanción, restricción del servicio. 2. Школа С.М. Принципи забезпечення прав людини при обранні запобіжних заходів. <i>Право і суспільство</i>. № 2. Том 2. 2023. С. 388-392. (фахове видання категорії Б). DOI: https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.57 URL: http://pravoisusplstvo.org.ua/archiv/2023/2_2023/part_2/57.pdf Ключові слова: запобіжний захід, кримінальні правопорушення, кримінальний процес, доказування, правова допомога, Верховний суд, ЄСПЛ, справедлива рівновага. 3. Школа С.М. Роль та ефективність застави у кримінальному провадженні. <i>Держава та регіони</i>. Серія: Право. № 4. (82). 2023. С. 401-405. (фахове видання категорії Б). DOI: https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.63 URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2023/65.pdf Ключові слова: запобіжний захід, застава, міжнародне співробітництво, судова практика, кримінальні правопорушення, кримінальний процес

4.	Лахова Олена Вадимівна (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара Міністерства освіти і науки України, доцент кафедри адміністративного і кримінального права	Кандидат юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально- виконавче право, 2017 р., Україна	доцент кафедри адміністративного і кримінального права, 2020 р., Україна	1. Лахова О.В. Особливості визначення суспільної небезпечності злочину Юридичний науковий електронний журнал. 2020 р. № 4 (фахове видання, категорія Б) DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-4/94 URL : http://lsei.org.ua/4_2020/96.pdf Ключові слова: кримінальне правопорушення, злочин, суспільна небезпечність, шкода, кримінальна відповідальність. 2. Nataliia Yuzikova, Svitlana Khomiachenko, Olena Lakhova, Galyna Muliar, Oleksandr Holovkov. Criminalization of actions related to sexual violence against children: Legal regulation, international experience, administrative and penal aspects. №79, 2023 (Web of Science) ISSN-Versión Impresa 0798-1406 DOI: https://doi.org/10.46398/cuestpol.4179.26 URL: https://produccioncientificalyz.org/index.php/cuestiones/article/view/41081/47253 Ключові слова: sexual violence against children; legal regulation; international experience; administrative and criminal aspects; child protection. 3. Лахова О.В. Міжнародне співробітництво щодо запобігання транснаціональній злочинності як основа формування безпечного простору для розвитку суспільства Юридичний науковий електронний журнал. № 2. 2024. С. 571-574 DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-2/141 URL: http://www.lsei.org.ua/2_2024/143.pdf (фахове видання, категорія Б) Ключові слова: спеціальна конфіскація, міжнародне співробітництво, зарубіжний досвід, екстрадиція, арешт активів, транснаціональна злочинність, засади міжнародної співпраці. 4. Лахова О.В. Розуміння соціальної (громадської) справедливості як міри відповідальності між змістом протиправного діяння і його оцінкою громадою. ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО № 1 / 2024. Т. 2., 539 С. (фахове видання, категорія Б) DOI https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.1.2.71 URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/1_2024/part_2/73.pdf Ключові слова: міра відповідальності, виправлення, справедливість, права і свободи, міжнародне співробітництво, пеналізація, покарання, правосуддя.
----	--	---	---	---	--

5.	Сачко Олександр Васильович (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара Міністерства освіти і науки України, професор кафедри адміністративного і кримінального права	Доктор юридичних наук 12.00.09 – кримінальний процес; криміналістика; оперативно- розшукова діяльність; судова медицина та психіатрія, 2019 р., Україна	професор кафедри адміністративного і кримінального права, 2022 р., Україна	1. Сачко О.В. Правові аспекти кримінальної відповідальності за фізичні напади на журналістів. Юридичний вісник, 2023/5. С 100-108. DOI https://doi.org/10.32782/yuv.v5.2023.13 URL: http://yurvisnyk.in.ua/v5_2023/13.pdf (фахове видання категорії «Б») Ключові слова: журналіст, свобода преси, перешкодження ЗМІ, професійна журналістська діяльність, кримінальні правопорушення, кримінальна відповідальність, злочини проти журналістів та їх сімей, військовий злочин 2. Сачко, О.В. Вплив воєнного стану на адміністративно-правове регулювання правопорушень та подій при забезпеченні публічної безпеки та порядку органами поліції. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки, 2023 (5(68), С. 52-57. DOI: https://doi.org/10.32689/2522-4603.2023.5.9 URL: https://journals.maup.com.ua/index.php/law/article/view/2971 (фахове видання категорії «Б») Ключові слова: Національна поліція України, воєнний стан, адміністративно-правове регулювання, правопорушення, публічна безпека, міжнародні стандарти прав людини 3. Pyrih, I.V., Tertyshnyk, V.M., Sokolenko OI., Sachko A.V., Vishnikin, A.B. Use of chemical methods for collection and examination of handprints in examination of criminal offenses. <i>Journal of Chemistry and Technologies</i>, 2020, 28(2), p. 133-141. ISSN 2663-2934 (Print), ISSN 2663-2942 (Online). (Scopus) DOI: https://doi.org/10.15421/082014 URL: http://chemistry.dnu.dp.ua/article/view/082014 Keywords: handprints, detection methods, chemicals, investigation, criminal offenses. 4. Сачко О.В., Завгородній О.М. Криміналістична класифікація правопорушень, пов'язаних з незаконним відчуженням землі. Право і суспільство, № 1/ 2024. Т.2 С. 188-196. DOI https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.1.2.28 URL: http://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2024/1_2024/part_2/30.pdf (фахове видання категорії «Б») Ключові слова: кримінальні правопорушення, незаконне відчуження землі, класифікація, земельне право.
----	---	---	--	--	---

Результати відкритого голосування:

«За» – 16 осіб.

«Проти» – немає.

«Утрималися» – немає.

Рішення прийнято одногосно.

**Голова
міжкафедрального семінару**

Ольга СОКОЛЕНКО

Секретар

Олена ГРАБИЛЬНІКОВА